

॥ इन्द्र उवाच ॥ कुतो दुःखं मानसं देहजं वा पाण्डुर्विवर्ण्य कुतस्त्वमद्य । आचक्ष मे ब्राह्मण यावदेतान्निहन्मि सर्वास्तव दुःखकर्तृन् ।

॥ वृहस्पतिरुवाच ॥ मरुत्तमाज्जर्माघवन् यक्ष्यमाणं महायज्ञेनात्तमदक्षिणेन । संवर्त्ता याजयतीति मे श्रुतं तदिच्छामि न स तं याजयेत् ।

॥ इन्द्र उवाच ॥ सर्वान् कामाननुयातोऽसि विप्र यस्त्वं देवानां मन्त्रवित्सुपुरोधाः । उभौ च ते जरामृत्यू व्यतीतौ किं संवर्त्तस्तव कर्त्ताऽद्य विप्र ।

॥ वृहस्पतिरुवाच ॥ देवैः सह त्वमसुरान् प्रणुद्य जिघांससे चाप्युत सानुबन्धान् । यं यं समृद्धं पश्यसि तत्र तत्र दुःखं सपत्नेषु समृद्धिभावः ।

अतोऽस्मि देवेन्द्र विवर्णरूपः सपत्नौ मे वर्द्धते तं निगम्य । सर्वोपायैर्माघवन् संनियच्छ संवर्त्तं वा पार्थिवं वा मरुत्तं । २८५

॥ इन्द्र उवाच ॥ एहि गच्छ प्रहितो जातवेदो वृहस्पतिं परिदातुं मरुत्ते । अयं वै त्वां याजयिता वृहस्पतिस्तथाऽमरश्चैव करिष्यतीति ।

॥ अग्निरुवाच ॥ अहं गच्छामि भगवन् दूतोऽद्य वृहस्पतिं परिदातुं मरुत्ते । वाचं सत्यां पुरुहूतस्य कर्त्तुं वृहस्पतेश्चापचिंतिं चिकीर्षुः ।

॥ व्यास उवाच ॥ ततः प्रायाद्भूमकेतुर्महात्मा वनानि सर्वाणि वीरुधश्चावमृद्रन् । कामाद्धिमान्ते परिवर्त्तमानः काष्ठातिगो मातरिश्वेव मर्द्दन् ।

॥ मरुत्त उवाच ॥ आश्चर्यमद्य पश्यामि रूपिणं वक्त्रिमागतं । आसनं सलिलं पाद्यं गाञ्चोपानय वै मुने ।

॥ अग्निरुवाच ॥ आसनं सलिलं पाद्यं प्रतिनन्दामि तेऽनघ । इन्द्रेण तु समादिष्टं विद्धि मां दूतमागतं । २८६

॥ मरुत्त उवाच ॥ कच्चिच्छ्रीमान् देवराजः सुखी च कच्चिच्चास्मान् प्रीयते धूमकेतो । कच्चिद्देवा अस्य वशे यथावत् प्रब्रूहि त्वं मम कार्त्तन्येन देव ।

॥ अग्निरुवाच ॥ शक्रो भृशं मुमुखो पार्थिवेन्द्र प्रीतिञ्चेच्छत्यजरां वै त्वया सः । देवाश्च सर्वे वशगास्तस्य राजन् सन्देशं त्वं शृणु मे देवराजः ।

यदर्थं मां प्राहिणोत्वत्सकाशं वृहस्पतिं परिदातुं मरुत्ते । अयं गुरुर्याजयतां नृप त्वां मर्त्यं सन्तममरं त्वां करोतु ।

॥ मरुत्त उवाच ॥ संवर्त्ताऽयं याजयिता द्विजो मां वृहस्पतेरञ्जलिरेष तस्य । न चैवासौ याजयित्वा महेन्द्रं मर्त्यं सन्तं याजयन्नद्य शोभेत् ।

॥ अग्निरुवाच ॥ ये वै लोका देवलोके महान्तः सम्प्राप्यसे तान् देवराजप्रसादात् । त्वामेदसौ याजयेद्दे वृहस्पतिर्नूनं स्वर्गं त्वं जयेः कीर्त्तियुक्तः । २८७

तथा लोका मानुषा ये च दिव्याः प्रजापतेश्चापि ये वै महान्तः । ते ते जिता देवराज्यं च कृत्स्नं वृहस्पतिर्याजयेच्चैन्नरेन्द्र ।

॥ संवर्त्त उवाच ॥ मा स्मैव त्वं पुनरागाः कथञ्चित् वृहस्पतिं परिदातुं मरुत्ते । मा त्वां धक्ष्ये चक्षुषा दारुणेन संक्रुद्धोऽहं पावकं त्वं निबोध ।

॥ व्यास उवाच ॥ ततो देवानगमद्भूमकेतुर्दाहाद्भीतो व्यथितोऽश्वत्यर्पणवत् । तं वै दृष्ट्वा प्राह शक्रो महात्मा वृहस्पतेः सन्निधौ हव्यवाहं ।